

THE PALIVERSE PROJECT

Το σύμπαν της σοφίας του Βούδα

Σχόλια (Aṭṭhakathā)

- 2. Ο Κανόνας της διαγωγής - Σχόλια (2. Vinaya Piṭaka - Aṭṭhakathā)
 - 4. Σχόλια για το μικρό κεφάλαιο (4. Cūḷavagga-aṭṭhakathā)
 - 5. Η ενότητα για τα μικρά θέματα (5. Khuddakavattthukkhandaḥ)
- [Kd 15, PTS 2.105-2.145]

PaliVerse

4. Σχόλια για το μικρό κεφάλαιο

5. Khuddakavatthukkhandaṃ

Khuddakavatthukathā

243. Khuddakavatthukkhandaṃ - mallamuṭṭhikāti muṭṭhikamallā. Gāmamuddavāti chavirāgamaṇḍanānuyuttā nāgarikamanussā. Gāmamoddavātipi pāṭho; esevattho. Thambheti nhānatitthe nikhaṇitvā ṭhapitatthambhe.

Kuṭṭeti iṭṭhakāsilādārukuṭṭānaṃ aññatarasmim. Aṭṭāne nhāyantīti ettha aṭṭānaṃ nāma rukkhaṃ phalakaṃ viya tacchetvā aṭṭhapadākārena rājiyo chinditvā nhānatitthe nikhaṇanti, tattha cuṇṇāni ākiritvā manussā kāyaṃ ghaṃsanti. Gandhabbahatthakenāti nhānatitthe ṭhapitena dārumayahatthena, tena kira cuṇṇāni gahetvā manussā sarīraṃ ghaṃsanti. Kuruvindakasuttiyāti kuruvindakapāsāṇacuṇṇāni lākhāya bandhitvā katagulikalāpako vuccati, taṃ ubhosu antesu gahetvā sarīraṃ ghaṃsanti. Viggayha parikammaṃ kārāpentīti aññamaññaṃ sarīrena sarīraṃ ghaṃsanti. Mallakaṃ nāma makaradantake chinditvā mallakamūlasaṇṭhānena kataṃ mallakanti vuccati, idaṃ gilānassāpi na vaṭṭati.

244. Akatamallakaṃ nāma dante acchinditvā kataṃ, idaṃ agilānasseva na vaṭṭati; iṭṭhakākhaṇḍaṃ pana kapālakhaṇḍaṃ vā vaṭṭati. Ukkāsikanti vatthavaṭṭim; tasmā nhāyantassa yassa kassaci nhānasāṭakavaṭṭiyā piṭṭhiṃ ghaṃsitum vaṭṭati. Puthupāṇikanti hatthaparikammaṃ vuccati, tasmā sabbesaṃ hatthena piṭṭhiparikammaṃ kātum vaṭṭati.

245. Vallikāti kaṇṇato nikkhantamuttolambakādīnaṃ etaṃ adhivacanaṃ; na kevalaṇca vallikā eva, yaṃkiñci kaṇṇapiḷandhanaṃ antamaso tālapaṇṇampi na vaṭṭati. Pāmaṅganti yaṃkiñci palambakasuttaṃ. Kaṇṭhasuttakanti yaṃkiñci gīvūpagaābharaṇaṃ. Kaṭisuttakanti yaṃkiñci kaṭipīḷandhanaṃ antamaso suttatantumattampi. Ovaṭṭikanti valayaṃ. Kāyūrādīni pākaṭāneva, akkhakānaṃ heṭṭhā bāhābharaṇaṃ yaṃkiñci ābharaṇaṃ na vaṭṭati.

246. Dumāsikaṃ vā duvaṅgulaṃ vāti ettha sace kesā antodvemāse dvaṅgulaṃ pāpuṇanti, antodvemāseva chinditabbā. Dvaṅgulehi atikkāmetum na vaṭṭati. Sacepi na dīghā, dvemāsato ekadivasampi atikkāmetum na vaṭṭatiyeva; evamayam ubhayenapi ukkaṭṭhaparicchedova vutto, tato oraṃ pana navatṭanabhāvo nāma natthi.

Kocchena oṣaṇṭhentīti kocchena olikhitvā sannisīdāpentī. Phaṇakenāti dantamayādīsu yena kenaci. Hatthaphaṇakenāti hattheneva phaṇakiccaṃ karontā aṅgulīhi oṣaṇṭhenti. Sitthatelakenāti madhusitthakaniyyāsādīsu yena kenaci cikkalena. Udatatelakenāti udakamissakena telenā. Maṇḍanatthāya sabbattha dukkaṭaṃ, uddhalomena pana anulomanipātanatthaṃ hatthaṃ temetvā sīsaṃ puñchitabbaṃ. Uṇhābhitattarajasirānampi allahatthena puñchitum vaṭṭati.

247. Na bhikkhave ādāse vā udakapatte vāti ettha kaṃsapattādīnipi yesu mukhanimittam paññāyati, sabbāni ādāsasaṅkhameva gacchanti. Kaññiyādīnipi ca udakapattasaṅkhameva. Tasmā yattha katthaci olokentassa dukkaṭam. Ābādhapaccayāti “sañchavi nu kho me vaṇo, udāhu na tāvā”ti jānanattham; “jiṇṇo nu khomhi no”ti evam āyusaṅkhāram olokanatthampi vaṭṭatīti vuttam.

Mukham ālimpantīti vipasannachavirāgakarehi mukhālepanehi ālimpanti. Ummaddentīti nānāummaddanehi ummaddenti. Cuṇṇentīti mukhacuṇṇakena makkhenti. Manosilikāya mukham lañchentīti manosilāya tilakādīni lañchanāni karonti, tāni haritālādīhipi na vaṭṭantiyeva. Aṅgarāgādayo pākaṭāyeva. Sabbattha dukkaṭam.

248. Na bhikkhave naccam vātiādīsu yaṃkiñci naccam antamaso moranaccampi dassanāya gacchantassa dukkaṭam. Sayampi naccantassa vā naccāpentassa vā dukkaṭameva. Gītampi yaṃkiñci naṭagītam vā sādhuḡītam vā antamaso dantagītampi “yaṃ gāyissāmā”ti pubbabhāge okūjantā karonti, etampi na vaṭṭati. Sayam gāyantassāpi gāyāpentassāpi dukkaṭameva. Vāditampi yaṃkiñci na vaṭṭati. Yaṃ pana niṭṭhubhanto vā sāsāṅke vā ṭhito accharikaṃ vā phoṭeti, pāṇim vā paharati, tattha anāpatti. Sabbam antarārāme ṭhitassa passato anāpatti. “Passissāmī”ti viharato viharāṃ gacchantassa āpattiyeva. Āsanāsālāya nisinno passati, anāpatti. “Passissāmī”ti utṭahitvā gacchato āpatti. Vīthiyam ṭhatvā gīvam parivattetvā passatopi āpattiyeva.

249. Sarakuttinti sarakiriyaṃ. Bhaṅgo hotīti aladdham uppādetum na sakkoti; laddham samāpajjitum. Pacchimā janatāti amhākaṃ ācariyāpi upajjhāyāpi evam gāyimsūti pacchimo jano diṭṭhānugatiṃ āpajjati; tatheva gāyati. Na bhikkhave āyatakenāti ettha āyatako nāma tam tam vattam bhinditvā akkharāni vināsetvā pavatto. Dhamme pana suttantavattam nāma atthi, jātakavattam nāma atthi, gāthāvattam nāma atthi, tam vināsetvā atidīgham kātum na vaṭṭati. Caturassena vattena parimaṇḍalāni padabyañjanāni dassetabbāni. Sarabhaññanti sarena bhaṇanam. Sarabhaññe kira taraṅgavattadhotakavattagalitavattādīni dvattimsa vattāni atthi. Tesu yaṃ icchatī, tam kātum labhati. Sabbesaṃ padabyañjanam avināsetvā vikāram akatvā samaṇasārūppena caturassena nayena pavattanaṃyeva lakkhaṇam.

Bāhiralomim uṇṇinti uṇṇalomāni bahi katvā uṇṇapāvāram pārupanti; tathā dhārentassa dukkaṭam. Lomāni anto katvā pārupitum vaṭṭati. Samaṇakappakathā bhūtagāmasikkhāpadavaṇṇanāyaṃ vuttā.

251. Na bhikkhave attano aṅgajātanti aṅgajātam chindantasēva thullaccayaṃ. Aññaṃ pana kaṇṇanāsāṅguliādiṃ yaṃkiñci chindantassa tādisaṃ vā dukkham uppādentassa dukkaṭam. Ahikīṭadaṭṭhādīsu pana aññaābādhapaccayā vā lohitaṃ vā mocentassa chindantassa vā anāpatti.

252. Candanagaṇṭhi uppannā hotīti candanaghaṭikā uppannā hoti. So kira uddhañca adho ca jālāni parikkhipāpetvā gaṅgāya nadiyā kīlati, tassa nadīsotena vuyhamānā candanagaṇṭhi āgantvā jāle laggā, tamassa purisā āharitvā adamsu; evam sā uppannā hoti. Iddhipāṭihāriyanti ettha vikubbaniddhipāṭihāriyaṃ paṭikkhittam, adhiṭṭhānidhi pana appaṭikkhittāti veditabbā.

Na bhikkhave sovaṇṇamayo pattotiādīsu sacepi gihī bhattagge suvaṇṇataṭṭikādīsu byañjanaṃ katvā upanāmenti, āmasitumpi na vaṭṭati.

Phalikamayakācamayakaṃsamayāni pana taṭṭikādīni bhājanāni puggalikaparibhogeneva na vaṭṭanti, saṅghikaparibhogena vā gihivikaṭāni vā vaṭṭanti. “Tambalohamayopi pattova na vaṭṭati, thālakaṃ pana vaṭṭatī”ti idaṃ sabbaṃ kurundiyaṃ vuttaṃ. Maṇimayoti ettha pana indanīlādimaṇimayo vutto. Kaṃsamayoti ettha vaṭṭalohamayopi saṅgahito.

253. Likhitunti tanukaraṇatthāyetam vuttaṃ. Pakatimaṇḍalanti makaradantacchinnakamaṇḍalameva.

254. Āvaṭṭitvāti aññaṃaññaṃ paharivā. Pattādhārakanti ettha “dantavallivettādīhi kate bhūmiādhārake tayo, dāruādhārake dve patte uparūpari ṭhapetum vaṭṭatī”ti kurundiyaṃ vuttaṃ. Mahāaṭṭhakathāyaṃ pana vuttaṃ - “bhūmiādhārake tiṇṇaṃ pattānaṃ anokāso, dve ṭhapetum vaṭṭati. Dāruādhārakadaṇḍādhāraṇesupi susajjitesu eseṇa nayo. Bhamakoṭṭisadiso pana dāruādhāraṇo tīhi daṇḍakehi baddho daṇḍakādhāro ca ekassapi pattassa anokāso, tattha ṭhapetvāpi hatthena gahetvā eva nisīditabbaṃ. Bhūmiyaṃ pana nikkujjitvā ekameva ṭhapetabba”nti.

Midḍhanteti ālindakamidḍhikādīnaṃ ante. Sace pana parivattetvā tattheva patiṭṭhāti, evarūpāya vitthiṇṇāya midḍhiyā ṭhapetum vaṭṭati. Paribhaṇḍanteti bāhirapasṣe katāya tanukamidḍhikāya ante. Midḍhiyaṃ vuttanayenevetthāpi vinicchayo veditabbo.

Coḷakanti yaṃ pattharivā patto ṭhapīyati; tasmim̐ pana asati kaṭasāraṇe vā taṭṭikāya vā mattikāparibhaṇḍakatāya bhūmiyā vā yattha na dussati, tathārūpāya vālikāya vā ṭhapetum vaṭṭati. Paṃsurajādīsu pana kharabhūmiyaṃ vā ṭhapentassa dukkaṭaṃ. Pattamāḷakaṃ itṭhakāhi vā dārūhi vā kātum vaṭṭati. Pattakuṇḍolikāti mahāmukhakuṇḍasaṇṭhānā bhaṇḍakukkhalikā vuccati. Yo laggeyyāti yattha katthaci laggentassa dukkaṭameva. Cīvaravaṃsepi bandhitvā ṭhapetum na vaṭṭati. Bhaṇḍakaṭṭhapanatthameva vā kataṃ hotu nisīdanasayanatthaṃ vā yattha katthaci mañce vā pīṭhe vā ṭhapentassa dukkaṭaṃ, aññaṃ pana bhaṇḍakena saddhiṃ bandhitvā ṭhapetum vaṭṭati. Aṭṇiyaṃ bandhitvā olambetum vā vaṭṭati, bandhitvāpi upari ṭhapetum na vaṭṭatiyeva. Sace pana mañco vā pīṭhaṃ vā ukkhipitvā cīvaravaṃsādīsu aṭṭakachannena ṭhapitaṃ hoti, tattha ṭhapetum vaṭṭati. Aṃsavaddhanakena aṃsakūṭe laggetvā aṅke ṭhapetum vaṭṭati. Chatte bhattapūropi aṃsakūṭe laggitapattopi ṭhapetum na vaṭṭati, bhaṇḍakena pana saddhiṃ bandhitvā vā aṭṭakaṃ katvā vā ṭhapite yo koci ṭhapetum vaṭṭati.

255. Pattahatthenāti ettha na kevalaṃ yassa patto hatthe, so eva pattahattho, na kevalaṅca kavāṭameva paṇāmetum na labhati; apica kho pana hatthe vā piṭṭhipāde vā yattha katthaci sarīrāvayave pattasmim̐ sati hatthena vā pādena vā sīsena vā yena kenaci sarīrāvayavena kavāṭaṃ vā paṇāmetum ghaṭikaṃ vā ukkhipitum sūciṃ vā kuñcīkāya apāpuritum na labhati. Aṃsakūṭe pana pattam laggetvā yathāsukhaṃ avāpuritum labhati.

Tumbakaṭāhanti lābukaṭāhaṃ vuccati, tam̐ pariharitum na vaṭṭati. Labhitvā pana tāvakālikaṃ paribhuñjitum vaṭṭati. Ghaṭikaṭāhepi eseṇa nayo. Ghaṭikaṭāhanti ghaṭikapālaṃ. Abhuṃ meti utrāsavacanametam̐. Sabbapaṃsukūlikenāti ettha cīvaraṅca mañcapīṭhaṅca paṃsukūlaṃ vaṭṭati, ajjhoharaṇiyaṃ pana dinnakameva gahetabbaṃ.

Calakānīti cabbetvā apaviddhāmisāni. Aṭṭhikānīti macchamaṃsaatṭhikāni. Ucchiṭṭhodakanti mukhavikkhālanodakam. Etesu yaṃkiñci pattena nīharantassa dukkaṭam. Pattam paṭiggaham katvā hattham dhovitumpi na labhati. Hatthadhotapādadhotaudakampi patte ākiritvā nīharitum na vaṭṭati. Anucchiṭṭham suddhapattam ucchiṭṭhahatthena gaṇhitum na vaṭṭati, vāmahatthena panettha udakam āsiñcitvā ekam udakagaṇḍusam gahetvā ucchiṭṭhahatthena gaṇhitum vaṭṭati. Ettāvatāpi hi so ucchiṭṭhapatto hoti, hattham pana bahi udakena vikkhāletvā gahetum vaṭṭati. Macchamaṃsaphalāphalādīni khādanto yaṃ tattha aṭṭhiṃ vā calakam vā chaḍḍetukāmo hoti, tam patte ṭhapetum na labhati. Yaṃ pana paṭikhāditukāmo hoti, tam patte ṭhapetum labhati. Aṭṭhikakaṇṭakādīni tattheva katvā hatthena luñcitvā khādītum vaṭṭati. Mukhato nīhaṭam pana yaṃkiñci puna khādītukāmo hoti, tam patte ṭhapetum na labhati. Siṅgiveranāḷikerakhaṇḍāni ḍaṃsitvā puna ṭhapetum labhati.

256. Namatakanti satthakaveṭhanakam pilotikakhaṇḍam. Daṇḍasatthakanti pipphalakam vā aññampi vā yaṃkiñci daṇḍam yojetvā katasatthakam.

Kaṇṇakitā hontīti malaggahitā honti. Kiṇṇena pūretunti kiṇṇacuṇṇena pūretum. Sattuyāti haliddimissakena piṭṭhacuṇṇena. Saritakanti pāsānacūṇṇam vuccati; tena pūretum anujānāmīti attho. Madhusitthakena sāretunti madhusitthakena makkhetum. Saritakam paribhijjatīti tam makkhitamadhusitthakam bhijjati. Saritasipāṭikanti madhusitthakapilotikam; satthakosakasipāṭiyā pana saritasipāṭikāya anulomāti kurundiyam vuttam. Kathinanti nisseṇimpi tattha attharitabbakaṭasāarakakilañjānam aññatarampi. Kathinarajjunti yāya dupaṭṭacīvaram sibbantā kathine cīvarampi bandhanti. Kathinam nappahotīti dīghassa bhikkhuno pamāṇena katam kathinam; tattha rassassa bhikkhuno cīvaram patthariyamānam nappahoti, antoyeva hoti; daṇḍake na pāpuṇātīti attho. Daṇḍakathinanti tassa majjhe itarassa bhikkhuno pamāṇena aññam nisseṇim bandhitum anujānāmīti attho.

Bidalakanti daṇḍakathinappamāṇena kaṭasāarakassa pariyante paṭisaṃharitvā duguṇakaraṇam. Salākanti dupaṭṭacīvarassa antare pavesanasalākam. Vinandhanarajjunti mahānisseṇiyā saddhiṃ khuddakam nisseṇim vinandhitum rajjum. Vinandhanasuttanti khuddakanisseṇiyā cīvaram vinandhitum suttakam. Vinandhitvā cīvaram sibbetunti tena suttakena tattha cīvaram vinandhitvā sibbitum. Visamā hontīti kāci khuddakā honti, kāci mahantā. Kaḷimbhakanti pamāṇasaññākaraṇam yaṃkiñci tālapaṇṇādiṃ. Moghasuttakanti vaḍḍhakīnam dārūsu kālasuttana viya haliddisuttana saññākaraṇam. Aṅguliyaṃ paṭiggaṇhantīti sūcimukham aṅguliyaṃ paṭicchanti. Paṭiggahanti aṅgulikosakam.

257. Āvesanavittakam nāma yaṃkiñci pāticaṅkoṭakādi. Uccavatthukanti paṃsum ākiritvā uccavatthukam kātum anujānāmīti attho. Ogumphetvā ullittāvalittam kātunti chadanam odhunitvā ghanadaṇḍakam katvā anto ceva bahi ca mattikāya limpītunti attho. Goghaṃsikāyāti velum vā rukkhadaṇḍam vā antokatvā tena saddhiṃ saṅgharītunti attho. Bandhanarajjunti tathā saṅgharītassa bandhanarajjum.

258. Kaṭacchuparissāvanam nāma tīsu daṇḍakesu vinandhitvā katam.

259. Yo na dadeyyāti aparissāvanakasseva yo na dadāti, tassa āpatti. Yo pana attano hatthe parissāvane vijjamānēpi yācati, tassa na akāmā dātabbam. Daṇḍaparissāvananti rajakānam khāraparissāvanam viya catūsu pādesu

baddhanissenīkāya sātakaṃ bandhitvā majjhedaṇḍake udakaṃ āsiñcitabbam, taṃ ubhoṃ koṭṭhāse pūretvā parissavati. Ottharakaṃ nāma yaṃ udae ottharivā ghaṭakena udakaṃ gaṇhanti, tañhi catūsu daṇḍakesu vatthaṃ bandhitvā udae cattāro khāṇuke nikhaṇivā tesu bandhitvā sabbapariyante udakato mocetvā majjhe ottharivā ghaṭena udakaṃ gaṇhanti. Makasakuṭikāti cīvarakuṭikā vuccati.

260. Abhisannakāyāti semhādidosussannakāyā. Aggaḷavaṭṭi nāma dvārabāhāya samappamāṇoyeva aggaḷatthambho vuccati, yattha tīṇi cattāri chiddāni katvā sūciyodenti. Kapisīsakaṃ nāma dvārabāhaṃ vijjhivā tattha pavesito aggaḷapāsako vuccati. Sūcīkāti tattha majjhe chiddaṃ katvā pavesitā. Ghaṭikāti upari yojitā. Maṇḍalikaṃ kātunti nīcavatthukaṃ cinituṃ. Dhūmanettanti dhūmanikkhamanachiddaṃ. Vāsetunti gandhena vāsetuṃ. Udaḷatthānanti udakathapanaṭṭhānaṃ. Tattha ghaṭena udakaṃ ṭhapetvā sarāvakena vaḷaṇṇetabbam. Koṭṭhakoti dvārakoṭṭhako.

261. Tisso paṭicchādiyoti ettha jantāgharapaṭicchādi ca udakapaṭicchādi ca parikkammaṃ karontasseva vaṭṭati, sesesu abhivādanādīsu na vaṭṭati. Vatthapaṭicchādi sabbakammesu vaṭṭati. Udakaṃ na hotīti nhānodakaṃ na hoti.

262. Tulanti paṇṇikānaṃ viya udakaubbāhanakatulaṃ. Karakaṭako vuccati goṇe vā yojetvā hatthehi vā gahetvā dīghavarattādīhi ākaḍḍhanayantaṃ. Cakkavaṭṭakanti arahaṭaghaṭiyantaṃ. Cammakhaṇḍaṃ nāma tulāya vā karakaṭake vā yojetabbakaṃ cammabhājanaṃ. Pākaṭā hotīti aparikkhittā hoti. Udaḷapuñchanīti daṇḍamayāpi visāṇamayāpi dārumayāpi vaṭṭati, tassā asati coḷakenāpi udakaṃ paccuddharituṃ vaṭṭati.

263. Udakamātikanti udakassa āgamanamātikaṃ. Nillekhajantāgharaṃ nāma āviddhapakkhapāsakaṃ vuccati, gopānasīnaṃ upari maṇḍale pakkhapāsake ṭhapetvā katakūṭacchadanassetam nāmaṃ. Cātumāsam nisīdanenāti nisīdanena cattāro māse na vipavasitabbanti attho.

264. Pupphābhikiṇṇesūti pupphehi santhatesu. Namatakaṃ nāma eḷakalomehi kataṃ avāyimaṃ cammakhaṇḍaparihārena paribhuñjitabbam. Āsittakūpadhānaṃ nāma tambalohena vā rajatena vā katāya peḷāya etaṃ adhivacanaṃ, paṭikkhittattā pana dārumayāpi na vaṭṭati. Maḷorikāti daṇḍadhārako vuccati.

Yaṭṭhiadhārapaṇṇādhārapacchikapitṭhānipi ettheva pavitṭhāni. Ādhārasaṅkhepagamanato hi paṭṭhāya chiddaṃ viddhampi aviddhampi vaṭṭatiyeva. Ekabhājaneti ettha sace eko bhikkhu bhājanato phalaṃ vā pūvaṃ vā gahetvā gacchati, tasmīṃ apagate itarassa sesakaṃ bhuñjitum vaṭṭati. Itarassāpi tasmīṃ khīṇe puna gahetuṃ vaṭṭati.

265. Atṭhahaṇgehīti ettha ekekenapi aṅgena samannāgatassa antosīmāya vā nissīmaṃ gantvā nadiādīsu vā nikkujjitum vaṭṭatiyeva. Evaṃ nikkujjite pana patte tassa gehe koci deyyadhammo na gahetabbo - “asukassa gehe bhikkhaṃ mā gaṇhitthā”ti aññesu vihāresupi pesetabbam. Ukkujjanakāle pana yāvatatiyaṃ yācāpetvā hatthapāsam vijahāpetvā ñattidutiyakammena ukkujjitabbo.

268. Purakkhatvāti aggato katvā. Saṃharantūti saṃhariyantu. Celapaṭikanti celasantharam. So kira “sace ahaṃ puttaṃ lacchāmi, akkamissati me bhagavā celapaṭika”nti iminā ajjhāsayena santhari, abhabbo cesa puttālābhāya; tasmā bhagavā na akkami. Yadi akkameyya, pacchā puttaṃ alabhanto “nāyaṃ sabbaññū”ti diṭṭhiṃ gaṇheyya. Idaṃ tāva bhagavato anakkamane kāraṇam. Yasmā pana

bhikkhūpi ye ajānantā akkameyyum, te gihīnaṃ paribhūtā bhaveyyum; tasmā bhikkhū paribhavato mocetum sikkhāpadaṃ paññāpesi. Idaṃ sikkhāpadapaññāpane kāraṇaṃ.

Maṅgalatthāya yāciyamānenāti apagatagabbhā vā hotu garugabbhā vā, evarūpesu tñānesu maṅgalatthāya yāciyamānena akkamitum vaṭṭati. Dhotapādakaṃ nāma pādadhovanaṭṭhāne dhotēhi pādehi akkamanatthāya paccattharaṇaṃ atthataṃ hoti, taṃ akkamitum vaṭṭati.

269. Katakaṃ nāma padumakaṇṇikākāraṃ pādaghaṃsanatthaṃ kaṇṭake utthāpetvā kataṃ. Taṃ vaṭṭaṃ vā hotu caturassādibhedaṃ vā, bāhulikānuyogattā paṭikkhittameva, neva paṭiggahetum na paribhuñjitum vaṭṭati. Sakkarāti pāsāṇo vuccati; pāsāṇapheṇakopi vaṭṭati. Vidhūpananti vījanī vuccati. Tālavaṇṭaṃ pana tālapaṇṇehi vā kataṃ hotu veḷudantavilīvehi vā morapiñchehi vā cammavikatīhi vā sabbaṃ vaṭṭati. Makasabījanī dantamayavisāṇamayadaṇḍakāpi vaṭṭati, vākamayabījanīyā ketakapārohakuntālapaṇṇādīmayāpi saṅgahitā.

270. Gilānassa chattanti ettha yassa kāyaḍāho vā pittakopo vā hoti, cakkhu vā dubbalaṃ, añño vā koci ābādho vinā chāttena uppajjati, tassa gāme vā araṇṇe vā chattaṃ vaṭṭati. Vasse pana cīvaraguttatthaṃ vālamigacorabhayesu ca attaguttatthampi vaṭṭati. Ekapaṇṇacchattaṃ pana sabbattheva vaṭṭati.

Asissāti asi assa. Vijjotalatīti vijjotati. Daṇḍasammuntinti ettha pamāṇayutto catuhatthoyeva daṇḍo sammannitvā dātabbo. Tato ūnātiritto vināpi sammutiyaṃ sabbesaṃ vaṭṭati. Sikkā pana agilānassa na vaṭṭati, gilānassāpi sammannitvāva dātabbā.

273. Romanthakassāti ettha tṭhapetvā romanthakaṃ sesānaṃ āgataṃ uggāraṃ mukhe sandhāretvā gilantānaṃ āpatti. Sace pana asandhāritameva paragalaṃ gacchati, vaṭṭati.

Yaṃ diyyamānanti yaṃ dāyakehi diyyamānaṃ paṭiggahitabhājanato bahi patitaṃ, taṃ bhikkhunā sāmaṃ gahetvā paribhuñjitum anujānāmīti attho. Idaṃ bhojanavagge vaṇṇitameva.

274. Kappaṃ karissāmīti saddaṃ karissāmi. Nakhādīhi nakhacchedane āpatti natthi, anurakkhaṇatthaṃ pana nakhacchedanaṃ anuññātaṃ. Vīsatimaṭṭhanti vīsatipi nakhe likhitamaṭṭhe kārapenti. Malamattanti nakhato malamattaṃ apakaḍḍhitum anujānāmīti attho.

275. Khurasipāṭikanti khurakosakaṃ. Massuṃ kappāpentīti kattariyā massuṃ chedāpentī. Massuṃ vaḍḍhāpentīti massuṃ dīghaṃ kārenti. Golomikanti hanukamhi dīghaṃ katvā tṭhapitaṃ eḷakamassu vuccati. Caturassakanti catukonaṃ. Parimukhanti ure lomasaṃharaṇaṃ. Aḍḍhadukanti udare lomarājiṭṭhapaṇaṃ. Āpatti dukkaṭassāti massukappāpanādīsu sabbattha āpatti dukkaṭassa. Ābādhappaccayā sambādhe lomanti gaṇḍavaṇarudhiādībādhappaccayā. Kattarikāyāti gaṇḍavaṇarudhisīsarogābādhappaccayā. Sakkarādīhi nāsikālomaggāhāpane āpatti natthi. Anurakkhaṇatthaṃ pana saṇḍāso anuññāto. Na bhikkhave palitaṃ gāhāpetabbanti ettha yaṃ bhamukāya vā nalāṭe vā dāṭhikāya vā uggantvā bībhaccaṃ tṭhitaṃ, tādisaṃ lomaṃ palitaṃ vā apalitaṃ vā gāhāpetum vaṭṭati.

277. Kaṃsapattharikāti kaṃsabhaṇḍavāṇijā. Bandhanamattanti vāsikattarayattḥiādīnaṃ bandhanamattam.

278. Na bhikkhave akāyabandhanenāti ettha abandhitvā nikkhamantena yattha sarati, tattha bandhitabbaṃ. Āsanasālāya bandhissāmīti gantum vaṭṭati. Saritvā yāva na bandhati, na tāva piṇḍāya caritabbaṃ. Kalābukaṃ nāma bahurajjukaṃ. Deḍḍubhakaṃ nāma udakasappasāsasadisam. Murajaṃ nāma murajavaṭṭisaṇṭhānaṃ veṭhetvā kataṃ. Maddavīṇaṃ nāma pāmaṇḡgasanṭhānaṃ. Īdisaṇhi ekampi na vaṭṭati, pageva bahūni. Paṭṭikaṃ sūkarantakanti ettha pakativitā vā macchakaṇṭakavāyīmā vā paṭṭikā vaṭṭati, sesā kuṇḍjaracchikādibhedā na vaṭṭanti. Sūkarantakaṃ nāma kuṇḍjikākosakasanṭhānaṃ hoti. Ekarajjukaṃ pana muddikakāyabandhanañca sūkarantakaṃ anulometi. Anujānāmi bhikkhave murajaṃ maddavīṇanti idaṃ dasāsuyeva anuññātaṃ. Pāmaṇḡgadasā cettha catunnaṃ upari na vaṭṭati. Sobhaṇaṃ nāma veṭhetvā mukhavaṭṭisibbaṃ. Guṇakaṃ nāma mudiṇḡgasanṭhānena sibbaṃ; evaṃ sibbitā hi antā thirā honti. Pavanantoti pāsanto vuccati.

280. Hatthisoṇḍakaṃ nāma nābhimūlato hatthisoṇḍasanṭhānaṃ olambakaṃ katvā nivatthaṃ colīkaiṭṭhīnaṃ nivāsanaṃ viya. Macchavāḷakaṃ nāma ekato dasantaṃ ekato pāsantaṃ olambetvā nivatthaṃ. Catukaṇṇakaṃ nāma upari dve, heṭṭhato dveti evaṃ cattāro kaṇṇe dassetvā nivatthaṃ. Tālavaṇṭakaṃ nāma tālavaṇṭakārena sātakaṃ olambetvā nivāsanaṃ. Satavalikaṃ nāma dīghasātakaṃ anakakkhattuṃ obhaṇḡjitvā ovaṭṭikaṃ karontena nivatthaṃ, vāmadakkhiṇapassesu vā nirantaraṃ valiyo dassetvā nivatthaṃ. Sace pana jāṇuto paṭṭhāya ekā vā dve vā valiyo paññāyanti, vaṭṭati.

Samvelliyaṃ nivāsentīti mallakammakārādayo viya kacchaṃ bandhitvā nivāsentī; evaṃ nivāsetuṃ gilānassapi maggappaṭipannassapi na vaṭṭati. Yampi maggaṃ gacchantā ekaṃ vā dve vā koṇe ukkhipitvā antaravāsakassa upari laggenti, anto vā ekaṃ kāsāvaṃ tathā nivāsetvā bahi aparaṃ nivāsentī, sabbaṃ na vaṭṭati. Gilāno pana anto kāsāvassa ovaṭṭikaṃ dassetvā aparaṃ upari nivāsetuṃ labhati. Agilānena dve nivāsentena saṇṇaṃ katvā nivāsetabbāni. Iti yañca idha paṭikkhittaṃ, yañca sekhiyavaṇṇanāyaṃ; taṃ sabbaṃ vajjetvā nibbikāraṃ timaṇḍalaṃ paṭicchādentena parimaṇḍalaṃ nivāsetabbaṃ. Yaṃkiñci vikāraṃ karonto dukkaṭā na muccati. Na bhikkhave ghipārutaṃ pārupitabbanti evaṃ paṭikkhittaṃ ghipārutaṃ apārupitvā, ubho kaṇṇe samaṃ katvā pārupanaṃ parimaṇḍalapārupanaṃ nāma, taṃ pārupitabbaṃ.

Tattha yaṃkiñci setapaṭapārutaṃ paribbājakapārutaṃ ekasātakaṃ pārutaṃ soṇḍapārutaṃ antepurikapārutaṃ mahājeṭṭhakapārutaṃ kuṭipavesakapārutaṃ brāhmaṇapārutaṃ pālīkārakapārutanti evamādi parimaṇḍalalakkhaṇato aññathā pārutaṃ, sabbametaṃ ghipārutaṃ nāma. Tasmā yathā setapaṭa aḍḍhapālakanigaṇṭhā pārupanti, yathā ca ekacce paribbājakā uraṃ vivaritvā dvīsu aṃsakūṭesu pāvuraṇaṃ ṭhapenti, yathā ca ekasātakā manussā nivatthasātakassa ekenantena piṭṭhiṃ pārupitvā ubho kaṇṇe ubhosu aṃsakūṭesu ṭhapenti, yathā ca surāsoṇḍādayo sātakena gīvaṃ parikkhipantā ubho ante udare vā olambenti; piṭṭhiyaṃ vā khipanti, yathā ca antepurikāyo akkhitārakamattaṃ dassetvā oḡuṇṭhikaṃ pārupanti, yathā ca mahājeṭṭhā dīghasātakaṃ nivāsetvā tas seva ekenantena sakalasarīraṃ pārupanti, yathā ca kassakā khettauṭiṃ pavisantā sātakaṃ paliveṭhetvā upakacchake pakkhipitvā tas seva ekenantena sarīraṃ pārupanti, yathā ca brāhmaṇā ubhinnaṃ upakacchakānaṃ antarena sātakaṃ

pavesetvā aṃsakūṭesu pakkhipanti, yathā ca pāḷikārako bhikkhu ekaṃsapārūpanena pārutaṃ vāmabāhuṃ vivarivā cīvaraṃ aṃsakūṭaṃ āropeti; evaṃ apārūpitvā sabbepi ete aññe ca evarūpe pārūpanadose vajjetvā nibbikāraṃ parimaṇḍalaṃ pārūpitabbaṃ. Tathā apārūpitvā ārāme vā antaraghare vā anādarena yaṃkiñci vikāraṃ karontassa dukkaṭaṃ.

281. Muṇḍavaṭṭīti yathā rañño kuhiñci gacchato parikkhārabhaṇḍavahanamanussāti adhippāyo. Antarākājanti majjhe laggetvā dvīhi vahitabbabhāraṃ.

282. Acakkhussanti cakkhūnaṃ hitaṃ na hoti; parihāniṃ janeti. Nacchādetīti na ruccati. Aṭṭhaṅgulaparamanti manussānaṃ pamāṇaṅgulena aṭṭhaṅgulaparamaṃ. Atimaṭṭhakanti atikhuddakaṃ.

283. Dāyaṃ ālīpentīti tiṇavanādīsu aggiṃ denti. Paṭagginti paṭiaggiṃ. Parittanti appaharitakaraṇena vā parikhākhaṇanena vā parittāṇaṃ. Ettha pana anupasampanne sati sayaṃ aggiṃ dātuṃ na labhati, asati aggimpi dātuṃ labhati, bhūmiṃ tacchetvā tiṇāniṃ harituṃ, parikhampi khaṇituṃ, allasākhaṃ bhaṇṇitvāpi aggiṃ nibbāpetuṃ labhati, senāsanaṃ pattāṃ vā appattāṃ vā tathā nibbāpetuṃ labhatiyeva. Udakena pana kappiyeneva labhati, na itarena.

284. Sati karaṇīyeti sukkhakaṭṭhādiggahaṇakicce sati. Porisiyanti purisappamāṇaṃ. Āpadāsūti vāḷamigādayo vā disvā maggamūḷho vā disā oloketukāmo hutvā davadāhaṃ vā udakoghaṃ vā āgacchantaṃ disvā evarūpāsu āpadāsu atiuccampi rukkaṃ ārohituṃ vaṭṭati.

285. Kalyāṇavākkaraṇāti madhurasaddā. Chandaso āropemāti vedaṃ viya sakkatabhāsāya vācanāmaggaṃ āropema. Sakāya niruttiyāti ettha sakā nirutti nāma sammāsambuddhena vuttappakāro māgadhiko vohāro.

286. Lokāyataṃ nāma sabbāṃ ucchiṭṭhaṃ, sabbāṃ anucchiṭṭhaṃ, seto kāko, kāḷo bako; iminā ca iminā ca kāraṇenāti evamādiniratthakakāraṇapaṭisaṃyuttaṃ titthiyasatthaṃ.

288. Antarā ahoṣīti antaritā ahosi paṭicchannā.

289. Ābādhappaccayāti yassa ābādhassa lasuṇaṃ bhesajjaṃ; tappaccayāti attho.

290. Passāvapādukanti ettha pādukā iṭṭhakāhipi silāhipi dārūhipi kātuṃ vaṭṭati. Vaccapādukāyapi eseṇa nayo. Pariveṇanti vaccakuṭiparikkhepabbhantaṃ.

293. Yathādhhammo kāretabboti dukkaṭavattathumhi dukkaṭena pācittiyavattathumhi pācittiyena kāretabbo. Paharaṇatthaṃ kataṃ paharaṇīti vuccati, yassa kassaci āvudhasaṅkhātassetāṃ adhivacanaṃ, taṃ ṭhapetvā aññaṃ sabbāṃ lohabhaṇḍaṃ anujānāmīti attho. Katakaṇca kumbhakārikaṇcāti ettha katakaṃ vuttameva. Kumbhakārikaṇcāti dhaniyasseeva sabbamattikāmayakuṭi vuccati. Sesaṃ sabbattha uttānamevāti.

Khuddakavatthukathā niṭṭhitā.

Khuddakavatthukkhandhakavaṇṇanā niṭṭhitā.

ΠΑΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΓΙΑ ΑΥΤΗ ΤΗ ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ

Η παρούσα μετάφραση αποτελεί μέρος του PaliVerse Project, της πρώτης πλήρους και ενιαίας αγγλικής μετάφρασης του Κανόνα Πάλι, μαζί με τα Σχόλια (Aṭṭhakathā) και τα Υποσχόλια (Tīkā) και συνοδεύεται από διαδραστικά εργαλεία μελέτης. Το

PaliVerse είναι ένα έργο σε εξέλιξη. Οι μεταφράσεις που δημιουργούνται με τεχνητή νοημοσύνη βελτιώνονται συνεχώς μέσω αναθεωρήσεων και σχολίων από ειδικούς. Το παρόν κείμενο αποτελεί την πιο πρόσφατη μετάφραση κατά την ημερομηνία λήψης.

Ημερομηνία δημιουργίας PDF: 14 Σεπτεμβρίου 2026

ΠΩΣ ΝΑ ΠΑΡΑΘΕΣΕΤΕ ΤΗΝ ΠΗΓΗ

PaliVerse (2026). Σχόλια. 2. Ο Κανόνας της διαγωγής - Σχόλια. 4. Σχόλια για το μικρό κεφάλαιο. 5. Η ενότητα για τα μικρά θέματα έχει ανακτηθεί από το paliverse.org

© 2026 The PaliVerse Project · Με επιφύλαξη παντός δικαιώματος
Κέντρο Μελέτης και Πρακτικής Βουδισμού Τεραβάδα
Αστική Μη Κερδοσκοπική Εταιρεία εγγεγραμμένη στην Ελλάδα
Το παρόν PDF μπορεί να διανέμεται ελεύθερα για σκοπούς μελέτης και πρακτικής.

PaliVerse.org